

## **Bytový dům Mondrian**

**Jedním z hlavních úkolů československé porevoluční architektury byla rehabilitace panelových sídlišť. Původně byla sídliště zamýšlena jako zdravé bydlení v parku, avšak zdegenerovala do podoby nevyhovujícího bydlení v neudržované zeleni. O použitých stavebních materiálech ani nemluvě. Ke kořenům původní dobré myšlenky se vrátili architekti Andrea Klimková a Andrej Alexy ve svém návrhu bytového domu na bratislavském sídlišti Ružinov.**

Myšlenka budování rozlehlých obytných sídlišť pochází z hlav meziválečných funkcionalistických architektů. Hlavním ideologem tohoto období byl švýcarský architekt Le Corbusier a právě jeho marseillský L'Unité d'Habitation se stal pravzorem pro bratislavský bytový dům. Autoři se však z něj poučili a přizpůsobili fungování domu a jeho konstrukci soudobým požadavkům.

Dům je vystavěn jako železobetonová monolitická konstrukce. To umožnilo flexibilně uvolnit jeho dispozice a v části přízemí umístit kryté stání pro automobily. Zbývající část parteru je vyhrazena pro obchodní komerční plochy, což vede k funkční pestrosti sídliště a dům působí živějším dojmem. Další parkovací stání jsou umístěna v podzemí nebo před domem.

Ztužující komunikační jádra bytovky šplhají až do výšky 9 nadzemních podlaží a stabilizují nosnou skeletovou konstrukci domu. Zatímco v Marseille odlil Le Corbusier celý dům z betonu, v Bratislavě postupovali architekti hospodárněji a šetrněji. Vyzdívky skeletu jsou v Bratislavě provedeny z pórobetonových tvárnic YTONG, což jednak zaručilo dostatečnou tepelnou izolaci obvodových stěn a jednak urychlilo a zlevnilo výstavbu. Lehkost bloků YTONG je výhodná pro manipulaci, při zdění a rovněž se pozitivně projevuje při statickém návrhu, poněvadž zatížení konstrukcí potažmo základové spáry je menší.

Architekti dostali křídla v podobě konstrukčních materiálů betonu a pórobetonu, což ukázali jak v dispozicích, tak na fasádě. Kromě kompozice oken a prosklených lodžii se na fasádě výrazně projevuje i barevnost balkonů. Díky zvolené barevné paletě, která se odkazuje na významného holandského abstraktního malíře, se domu začalo říkat Mondrian.

Bratislavské sídliště Ružinov je postupně zahušťováno o nové domy a vybavenost. Bytový dům Mondrian je příkladem toho, jak je možné myšlenku z první poloviny minulého století přepsat do současnosti a posunout její kvalitu o notný kus dál. Po zvyšování standardu bydlení a stavebních konstrukcí se zlepšení snad dočká i okolní příroda. Po parkové úpravě sousední jezírko Rohlík doslova volá.

### **Bytový dům Mondrian**

autoři: Andrej Alexy, Andrea Klimková

adresa: Sedmokrásková ulica, Ružinov-Trávniky, Bratislava

realizace: 11/2003 - 06/2005

plocha pozemku: 3317 m<sup>2</sup>

obestavěný prostor: 38502 m<sup>3</sup>

užitná plocha: 12166 m<sup>2</sup>